

BALLAI LÁSZLÓ

Kiss

© COPYRIGHT 2011, BALLAI LÁSZLÓ. MINDEN JOG FENNTARTVA.

MEGJELENT AZ „EZREDEVÉG” IRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALOMKRITIKAI FOLYÓIRAT
XXI ÉVFOLYAM, 8-9. (2011. AUGUSZTUS-SZEPTEMBERI) SZÁMÁBAN.

EZ A MŰ AZ ÍRÓ HONLAPJÁRÓL, A [HTTP://BALLAI.VASAROS.COM/](http://ballai.vasaros.com/) OLDALRÓL SZÁRMAZIK.
A SZÖVEG BÁRMINEMŰ MEGVÁLTOZTATÁSA, VALAMINT KERESKEDELMI CÉLÚ SOKSZOROSÍTÁSA
CSAK A SZERZŐ KÜLÖN, ÍRÁSBELI ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

E-MAIL: [BALLAI@VASAROS.COM](mailto:ballai@vasaros.com)

© 2011 BALLAI LÁSZLÓ

Most már vehetünk egy új Smartot, fiam – tért haza örömmel a piacról Kissné. – Csak tizennyolcezer forintba kerül.

- Tizennyolcezer? Egy Smart? – hüledezett Kiss.
- Hát havi tizennyolc.
- Hány havi?
- Azt már nem néztem.

Kissnének, ha féltékeny természetű lett volna, legfeljebb csak az autókra kellett volna haragudnia. A férje nem karcsú bokájú fiatal lányok után hajlogatott, mikor együtt sétáltak, hanem az autókért lelkesedett, különösen a Mercedesekért:

- Odanézz, egy Mercedes, 90-es évjárat, 2500-as turbó dízel. Ez aztán autó.
- Hihetetlen! Már azt hittem, soha nem fogok ilyet látni, és most itt állok előtte. Egy ötvenéves Mercedes 300-as, SLI. Ez aztán a sportkocsi!
- Ez pedig a legkisebb Merci, a Smart. Fele akkora, mint a többi autó. De azért ez kétszer annyit tud!

Kissnek tíz éve sikerült megszereznie a hivatásos jogosítványt. Fel is vették a Tesco áruházhoz – kocsikísérőnek. Áruszállításkor ő kezelte a plató emelőjét, ő rendezte el a raklapokat vagy ládákat, a telephelyen ő dolgozott a targoncás keze alá.

- Ehhez miért kell hivatásos jogosítvány? – kérdezgette a főnökét.
- Ha a sofőrrel történik valami, neked kell visszahoznod a kocsit.
- De hát akkor tulajdonképpen én is sofőr vagyok.
- Tulajdonképpen igen.

Azonban hazafelé utazva a vállalati buszról átszállva a metróra, majd a Váci úttól a Babér utcai lakásig talpalva számtalanszor elismételte magában: „Mégsem vagyok sofőr. Velem végeztetik a trógermunkát. És még egy autóm sincs, mint az úrvezetőknek.”

Kiss gyermekora óta bújta az autós magazinokat. Csillogó-villogó gépcsodák bővületében élt, amelyek éppen legördültek a futószalagról, és még egy porszem sem volt a karosszériájukon, felnyitott motorháztetejük ezüstösen csillogó, tiszta hengerfejek, injektorok és hűtők világába engedett felejthetetlen bepillantást.

Kiss tehát el sem tudta képzelni, hogy ne új autót vásároljon. Pedig amikor megházasodott, felesége gyakran unszolta, hogy vegyenek már egy használt kocsit:

- Minden barátunknak van már egy tragacsa.
- Egy sofőr autó nélkül kijön a gyakorlatból.
- Azt szeretném, ha nem kellene annyit kutyaolnunk.
- Igen, én még nálad is jobban szeretnék egy autót, szívem – felelte mindig Kiss. – Elhiheted. Hivatásos jogosítványú ember vagyok, és csak várok. Várom, hogy hivatalból beültessenek egy teherautó volánja mögé. Ez esetben mindegy, milyen állapotú a jármű, hisz munkaeszköz. De még ennél is jobban várom, hogy legyen egy saját kocsim. Hanem az csak vadonatúj lehet. Semmi horpadás, semmi karcolás az előző tulajtól. Nem is beszélve azokról a disznóságokról, amiket a használt autókcal csinálnak. Visszapörgetik a kilométerórát, megpiszkálják a kuplung- meg a fékbowdent, hogy azt hidd, egészen újszerű a járgány.

Nem, kedves, ha nekünk autónk lesz, az csakis új lehet! Amelyet én járatok be. Amelynek a karosszériáját én polírozom fel. És amely hat év múlva is úgy fog kinézni, mintha csak most gördült volna le a futószalagról. Mert megmondta Henry Ford: „A legjobb autó az új autó.”

- És mikor lesz nekünk ilyen „legjobb autónk”? – kérdezte Kissné.
- Nem tudom. Nincs rá pénzünk.

Valóban – mivel Kissné, az állástalan varrónő is keveset keresett a szomszédoknak végzett ruhaigazításokkal-felhajtásokkal –, minden pénzük a kis szobakonyhás lakásra ment el, amelyet nagy nehezen megvásároltak az önkormányzattól. Azután a szobából leválasztottak egy fürdőhelyiséget, amelyben elfért egy zuhanyfülke és egy vécé. Évek múltán tudták csak úgy-ahogy felújítani a konyhát, majd kicserélni benne a FÉG-gáztűzhelyet és a Szaratov-hűtőt. Hanem Kisst váratlanul sofőrnek osztották be, a fizetése

pedig jócskán megemelkedett. Most már könnyebben éltek. Még félre is tudtak tenni harmincezer forintot havonta.

– Hol láttad azt a Smartot? – kérdezte Kiss.

– Ott a Duna Plazában, a Váci úti főbejárattól mindjárt jobbra.

Kiss lerohant a bevásárlóközpontba. Fejcsóválva jött haza.

– Édes szívem – mondta. – Hát nem Smart az, hanem Spark, és nem Mercedes, hanem Chevrolet.

– Hát? Az amerikai elnök is azzal jár.

Ezen Kiss elgondolkozott.

– De tényleg havi tizennyolcezer – mondta. – Felírtam az autószalon címét. Itt van a Váci úton.

– Nézzük meg – indítványozta a felesége.

Az a Spark azonban nagyon kicsinek bizonyult.

– Második autónak lesz? – kérdezte a kereskedő.

– Nem – felelte Kissné elpirulva.

– Akkor talán ajánlanám az Aveót. Az nagyobb, és arra is vonatkozik a kedvezmény. Havi huszonkettőtől kijön. Extrákkal. Metálfényezéssel és légkondicionálással.

– Ó – ájúldozott Kissné. – Vegyük meg, fiam.

– Gondolod, édes szívem? – kérdezte Kiss bizonytalanul.

– Hát ennyiért?

– Az akció része, hogy az önrészt félmillió forint összegben a szalon állja – mondta a kereskedő.

– Pontosan hogy érti ezt? – kérdezte Kiss.

– Önöknek egy fillért sem kell fizetniük ahhoz, hogy felvehessék a száz hónapos hitelt.

– Száz hónapos hitel?

– Igen, svájci frank alapú, azért ilyen kedvező. Az első harminchárom hónapban havi huszonkétezeret kell fizetni, a harmincegyedikétől viszont negyvennégyezret.

– De a negyvennégyezer már sok – vetette ellen Kiss.

– Ugyan, fiam, mikor lesz az még? Három év múlva. Addigra magasabb lesz a fizetésed is.

Pár nap múlva a szomszédok a csodájára jártak az ezüstmetál, légkondicionált Chevrolet Aveónak. Kiss minden szabadidejében féltő gonddal tisztogatta. Esti tévénézés közben is rá-ránézett. Hétvégeken Kissék kirándulni mentek vele. A júliusi forróságban jó szolgálatot tett a légkondicionáló. De az első havi fizetőrészlet huszonnégyezer forintról érkezett. Kiss bement az autószalonba.

– Kérem, ez devizaalapú hitel, az árfolyam mindig változik – mondta a kereskedő.

– Kevesebb is lehet a részlet? – kérdezte Kiss.

– Kevesebb is lehet.

Kiss megnyugodott. A következő havi részlet csak huszonnégyezer forint volt.

– Lehet, hogy a végén csak tizennyolcat kell fizetnünk – lelkesedett.

A havi részlet ezer forintos tartományon belül ingadozott. Egyszer huszonegyezer alá is csökkent. Kissék boldogok voltak. Amikor a híradó beszámolt a pénzügyi válságról, Kissné így szólt: – Látod fiam, mi aztán kedvező hitelt vettünk fel.

Hanem amikor a havi részlet huszónhatezer forint lett, Kiss dühösen rohant be az autószalonba.

– Bocsásson meg, uram, de mi már nem állunk jogviszonyban egymással – mondta a kereskedő a vállát vonogatva.

– Hogyan nem állunk jogviszonyban?

– Hát úgy, hogy a leasing-cég kifizette a kocsi árát, ön neki tartozik. Ott érdeklődjön.

A leasing-cég munkatársa mosolyogva elmagyarázta Kissnek, hogy az árfolyamváltozás miatt magasabb lett az árfolyamszorító, tehát minden rendben van.

És ugyanígy rendben volt minden – legalábbis a finanszírozó részéről –, amikor másfél év

után a havi részlet már harmincezer forintra rúgott. És akkor még ott volt a kötelező biztosítás és a CASCO. Kissék minden megtakarított pénze elment az autóra. Kiss kezdte ellenséges szemmel méregetni a kis Chevrolet-t. Már csak havonta törölgette le ímmel-ámmal. Nem is nagyon használták, mert a benzinen tudtak valamit spórolni.

– Ne izgulj, fiam – mondta a felesége –, az új kormány megígérte, hogy segít a devizahitelesekben.

Peregtek a hónapok. A harmincötödikben azután megérkezett a számla: hatvanezer forintról. Kisst viszont elbocsátották az állásából. Nem tudtak fizetni. Kiss dühében neki akart rontani a kocsinak egy kalapáccsal, a felesége alig bírta lecsillapítani.

– Legyen eszed – könyörgött. – Ha összetöröd, még a kárt is ki kell fizetnünk!

Azután elkezdtek jönni a felszólító levelek, végül a leasing-társaság képviselői elvitték a Chevrolet-t. Kiss a kocsit után nézett az ablakból, majd amikor az eltűnt a sarkon, felzokogott.

– Miért? Miért? – bugyborékolnak fel torkából a hangok. – Úgy szerettem, mintha egy Mercedes lett volna.

A felesége megölelte.

– Most már legalább vége van – mondta.

De nem volt vége. Nem sokkal ezután újabb levél érkezett a leasing-cégtől, amelyben tájékoztatták Kisst, hogy a gépjárművet másfél millió forintért sikerült értékesíteni, és felszólították, hogy a még fennálló kétmillió forint tartozását tizenöt napon belül fizesse be, különben azt jogi úton érvényesítik. Kiss tajtékozva rohangált fel-alá a lakásban.

– Majd én elintézem – mondta Kissné.

Besütötte a haját, kisminkelte magát, felvette a Chanel minta után varrott szövetkosztümjét, lábára üvegszálalás harisnyát és körömcipőt húzott, azzal elment a leasing-céghez.

– Miben állhatok a szolgálatára, kedves hölgyem? – kérdezte sugározva a cég munkatársa.

Kissné elé tette a felszólító levelet. A férfi átfutotta az iratot.

– Fizetni tetszik? – kérdezte.

– Kérem, mi a jelenlegi kormányra szavaztunk – jelentette ki Kissné.

– Igen?

– A híradóban azt mondták, hogy a kormány átvállalta a devizahitelesek terheit.

A munkatárs tekintete elidőzött az asszony kosztümjének kerek nyakkivágásába illesztett rózsás masnin. – Hát kérem, minket még nem értesítettek.

– Nem? Hát akkor miért mondták? Minden híradóban bemondják.

– Sajnálom asszonyom. Jobb lesz, ha addig is fizetnek, amíg a kormány nem intézkedik.

Néhány hónap múltán megjött a fizetési meghagyás kétmillió forintról, annak kamatairól és a közjegyzői eljárás költségéről. Azután már a végrehajtótól érkezett egy felszólítás az előzőekről, plusz a végrehajtói díjról. Zárolták a bankszámlájukat.

Végül megjelent a végrehajtó.

– De hát mit tud innen elvinni? – kiabált Kiss. – Hát nincs itt semmi.

A végrehajtó lefoglalta a gáztűzhelyet, a hűtőt, a mosógépet, a nagymamától örökölt Zsolnai-porcelánkészletet és diófa ruhásszekrényt, valamint Kissné ékszereit.

– De most már rendben vagyunk, ugye? – ragadta vállon a végrehajtót Kiss.

– Kérem, ne ráncigáljon, mert legközelebb rendőri kísérettel jövök.

– Legközelebb? Meg ne lássam magát többé!

– Csak nem képzeli az úr, hogy a most lefoglalt tárgyak értéke fedezi a hátralékos összeget és a végrehajtás költségeit?

– Hát mit érnek ezek a tárgyak?

– Alig hiszem – és ezt kérem, ne tekintse hivatalos közlésnek –, hogy a tartozás egyharmadánál többet rendezni lehetne belőlük.

– És a kétharmadot miből készül rendezni?

– Hátravan még a lakás.

Kiss olyat cselekedett, amelyet még soha. Elment a kocsmába és leitta magát a sárga földig. Amikor már úszni kezdett előtte a sörtorony, a csapos és a söntéspolcon sorakozó üvegek, hozzálépett egy tagbaszakadt, fekete egyenruhába öltözött, Bocskai-sapkás alak.

– Mi bajod? – kérdezte.

Kiss akadozó nyelvvel elmesélte neki, ami eszébe jutott élete utolsó három és fél esztendejéből. Amikor a végrehajtóhoz ért, dühödten hadonászni kezdett az öklével. A fekete egyenruhás megértően bólogatott, és Kiss vállára tette lapátkezét.

– Köztünk a helyed, testvér – mondta. – Mi majd elbánunk ezekkel a rohadt zsidókkal.

VÉGE